

Lời mở đầu

Thời xa xưa, con người thường dùng tay, chân để đo độ dài. Người Ai Cập cổ đại từng sử dụng chiều dài cẳng tay của pharaoh làm tiêu chuẩn đo độ dài. Người Trung Quốc cổ đại cũng có hệ thống đo lường “lấy ngón tay tính tấc, lấy bàn tay tính thước, lấy cánh tay tính trượng”. Ví dụ, nếu lấy tay của nam giới trưởng thành làm mốc, một tấc tương đương với một đốt ngón tay giữa, một thước tương đương với khoảng cách từ đầu ngón tay cái đến đầu ngón tay giữa khi xòe rộng bàn tay, **một trượng** tương đương với **một sải tay**. Bởi vì một trượng tương đương với chiều cao trung bình của con người thời đó, nên người Trung Quốc cổ đại hình thành cách gọi nam giới là “đại trượng phu”.

Mỗi quốc gia trên thế giới đều phát triển phương pháp đo độ dài của riêng mình, tuy có thể không chính xác tuyệt đối, nhưng vô cùng thuận tiện. Đơn vị đo độ dài được sử dụng phổ biến hiện nay là mét, hay có thể gọi là “người đứng đầu” của “gia đình Mét”. Xuất hiện lần đầu năm 1789, đơn vị mét đánh dấu sự thống nhất đơn vị đo độ dài trên toàn thế giới. Từ đó trở đi, những thành viên nhỏ trong “gia đình Mét” như decimét hay centimét lần lượt ra đời, góp phần giúp con người đo lường thuận tiện và chính xác hơn. Năm 1875, đại diện của mười bảy quốc gia cùng kí kết “Công ước Mét” tại Paris, xác nhận mét là đơn vị đo lường cơ bản thông dụng quốc tế. Cứ như vậy, mét trở nên quen thuộc trong cuộc sống của chúng ta.

Hãy cùng bạn Mét làm quen với các thành viên trong “gia đình Mét” và những người bạn thú vị như Năm Ánh Sáng hay Foot nhé!

MỤC LỤC

- 4 Đơn vị đo lường và đơn vị đếm
- 6 Nguồn gốc của đơn vị đo độ dài
- 8 1 mét (m) dài bao nhiêu?
- 10 1 decimét (dm) dài bao nhiêu?
- 12 1 centimét (cm) dài bao nhiêu?
- 14 1 milimét (mm) dài bao nhiêu?
- 16 1 micrômét (μm) dài bao nhiêu?
- 18 1 nanômét (nm) dài bao nhiêu?
- 20 1 femtômét (fm) dài bao nhiêu?
- 22 Đơn vị đo độ dài khác – foot (ft)
- 26 Đơn vị đo độ dài khác – năm ánh sáng (l.y.)
- 30 Bảng quy đổi đơn vị
- 31 Giới thiệu nhân vật

Đơn vị đo lường và đơn vị đếm

Chắc hẳn các bạn nhỏ từng nghe kể về câu chuyện Tào Xung cân voi.

Đúng vậy, trong cuộc sống thường ngày, chúng ta luôn gặp rất nhiều đơn vị đo lường.

Ví dụ như đơn vị đo trọng lượng thì có gam, kilôgam và tấn.

Đơn vị đo độ dài hoặc chiều cao thì có mét, decimét và centimét.

Dù là thời gian, diện tích, thể tích, dung tích hay nhiệt độ thì đều có đơn vị đo lường tương ứng.

Đơn vị đo lường xuất hiện trong mọi mặt cuộc sống, và ngày nào chúng ta cũng tiếp xúc với chúng.

200 g

1 kg

1 kg

40,7 kg

40 cm

Cao 5 m

Dài 3,5 dm

Diện tích mặt bàn 42 dm²

37 °C

12 mm²

Coca-cola 500 ml

Ngay cả các con số cũng có đơn vị đo lường!

Chục nghìn Nghìn Trăm Chục Đơn vị

50 100

Ví dụ: Đơn vị, chục, trăm, nghìn, chục nghìn, trăm nghìn đều là đơn vị đếm.

Đơn vị đo lường dùng trong trường hợp “đo” các con số được gọi là đơn vị đếm.

Cả đơn vị đo lường lẫn đơn vị đếm đều rất quan trọng!

Phải có chúng thì ta mới biết chính xác kích cỡ của đồ vật.

Không bé được

50 kg

Bé được

5 kg

Nguồn gốc của đơn vị đo độ dài

Xin chào các bạn, mình là Mét.

Mét là đơn vị đo độ dài.

Bạn Mét

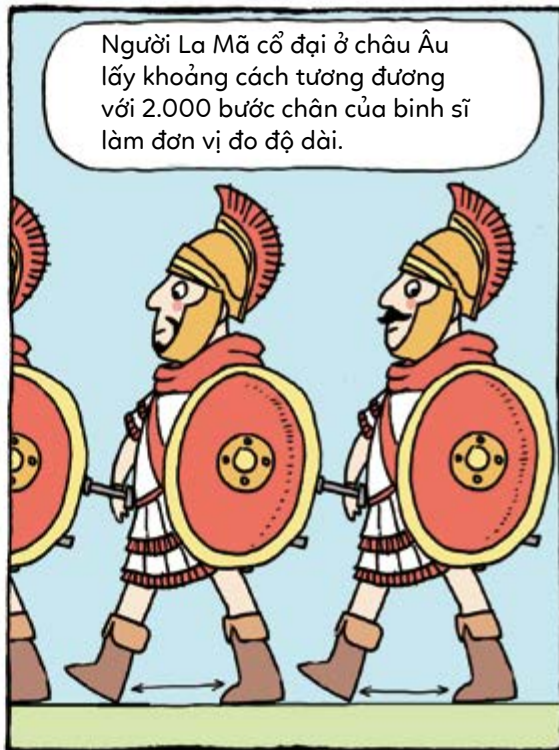
Trong cuộc sống, chúng ta thường xuyên cần đo độ dài.

Thời xa xưa, người ta sẽ dùng bộ phận nào đó trên cơ thể làm thước để đo độ dài.

Khoảng 3.000 năm trước, người Ai Cập cổ đại lấy chiều dài cẳng tay của pharaoh làm tiêu chuẩn đo độ dài, gọi là "cubit".

Khoảng cách từ khuỷu tay đến đầu ngón tay giữa

Người La Mã cổ đại ở châu Âu lấy khoảng cách tương đương với 2.000 bước chân của binh sĩ làm đơn vị đo độ dài.

Quốc vương Anh cũng từng dùng chiều dài đốt ngón tay cái của mình làm tiêu chuẩn đo lường.

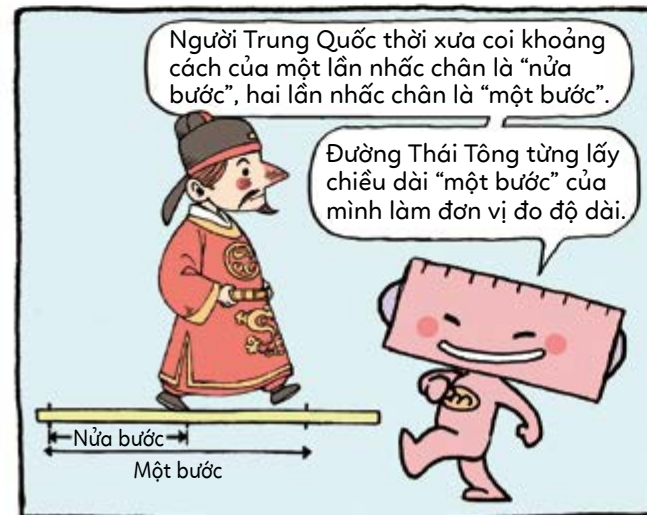
Việc sử dụng một bộ phận nào đó trên cơ thể để đo lường rất thuận tiện.

Chiều dài quãng đường đi bộ hay kích thước vòng eo đều được dùng để đo lường.

Dài 2 cubit

Siêu thị

500 bước

Người Trung Quốc thời xưa coi khoảng cách của một lần nhấc chân là "nửa bước", hai lần nhấc chân là "một bước".

Đường Thái Tông từng lấy chiều dài "một bước" của mình làm đơn vị đo độ dài.

Nửa bước
Một bước

Vì sai chân của mỗi người khác nhau nên kết quả đo lường cũng khác nhau.

1 mét (m) dài bao nhiêu?

